

## **Celibát – sloboda pre Božie kráľovstvo a satisfakcia zasväteného života**

*Obsah:* Jednou z najvýraznejších vlastností zasväteného života je celibát. Ide o taký životný štýl, ktorý znamená, že tí, čo žijú zasvätený život, zostávajú v slobodnom stave, nevstupujú do manželstva ani si nezakladajú rodiny. Toto rozhodnutie či záväzok sa prijíma na celý život a prijímajú ho rehoľníci a rehoľníčky a tí, ktorí prijímajú sviatosť kňazstva v 2. a 3. stupni, čiže biskupi a kňazi. Pokiaľ ide o diakonov, tu záleží od toho, či kandidát diakonátu chce zostať trvalým diakonom: vtedy sa pred prijatím diakonátu môže rozhodnúť, či zostane slobodný alebo predtým uzavrie sviatosť manželstva. Tí, ktorí sa pripravujú na prijatie sviatosti kňazstva, pred prijatím diakonátu slávnostne sľubujú zachovávať celibát. V Katolíckej cirkvi gréckeho obradu aj kňazi pred prijatím kňazstva môžu uzavrieť sviatosť manželstva. Potom už nie. Biskupi v oboch obradoch Katolíckej cirkvi takisto žijú v celibáte.

Podstatou celibátu nie je len bezženstvo ako niečo negatívne, ale jeho cieľom je sloboda pre Božie kráľovstvo, teda plnosť lásky a plnosť zasvätenia sa kňaza či rehoľníka Ježišovi Kristovi a jeho Cirkvi. Kňaz a rehoľník žijúci v celibáte teda nikdy nežije sám, ale svojím slobodným stavom vyjadruje navonok tie hodnoty, ktorým je zasvätený. Svojím slobodným stavom sa rehoľník a kňaz celý odovzdáva Kristovi a celý sa dáva do služby ľuďom.

Zasvätený človek žijúci ako slobodný pre Božie kráľovstvo vytvára teda osobné spoločenstvo s Ježišom Kristom, do služby ktorého vstúpil a podstatou jeho stavu je toto osobné spoločenstvo s Bohom. Takýto životný štýl mu aj umožňuje celý sa venovať službe ľuďom, ktorí tak – najmä ak žije svoje zasvätenie naozaj radostne – nadobúdajú voči nemu väčšiu dôveru i odvahu, lebo ho v istom zmysle považujú za svojho duchovného otca, čiže veľmi blízku a dôveryhodnú osobu, ktorá im môže pomôcť, poradiť a predovšetkým im môže sprostredkovať duchovné prostriedky na očistenie a posvätenie.

K životu v celibáte nás vedie príklad Ježiša Krista, ktorý takto žil svoj pozemský život a ukázal nám vzor. Okrem toho nám evanjelisti zapísali Ježišove slová: „...iní sa takými urobili sami pre nebeské kráľovstvo. Kto to môže pochopiť, nech pochopí.“ (Mt 19,12). Svätý Pavol napísal: *Chcem, aby ste vy boli bez starostí. Kto je bez ženy, stará sa o Pánove veci, ako sa páčiť Pánovi... Aj nevydatá žena a panna rozmýšľajú o Pánových veciach, aby boli sväté telom i duchom.* (1Kor 7,32.34)

V celibáte a v zasvätenom živote v panenstve má Katolícka cirkev jeden z najkrajších prejavov, ktorý je ozdobou a znamením eschatologických hodnôt. Teda satisfakciou Bohu

zasväteného života je prežívanie určitej náboženskej definitívy v osobnom vzťahu človeka a Boha. Táto skúsenosť je o to intenzívnejšia, čím je osobné prežívanie vlastného zasvätenia Kristovi hlbšie. Bohu zasvätené osoby si pritom uvedomujú, že povolanie slúžiť Bohu v celibáte (resp. v panenstve) a v ďalších evanjeliových radách je od Boha dar a jeho intenzívne prežívanie ich robí šťastnými.

Evanjeliovým vzorom zasväteného života sú Simeon a Anna, o ktorých sv. Lukáš vydáva v evanjeliu najkrajšie svedectvo (Lk 2,22-38). Preto sa sviatok Obetovania Pána slávi v Cirkvi ako deň zasväteného života. Pri tejto príležitosti roku 2007 pápež Benedikt XVI. takto vyjadril zmysel zasväteného života:

*Tak ako Simeon a Anna túžili pred smrťou uzrieť Mesiáša, tak je v dnešnom svete, zvlášť medzi mladými, rozšírená potreba stretnúť Boha. Týmito slovami sa prihovril Benedikt XVI. príslušníkom rozličných reholí na stretnutí pri príležitosti Dňa zasväteného života. V príhovore po slávnostnej omši v Bazilike sv. Petra zdôraznil, že „tí, ktorých si Boh vybral pre zasvätený život, si nezvratným spôsobom osvojujú túto duchovnú dychtivosť“. „V nich prebýva jediné očakávanie: očakávanie Kráľovstva; spaľuje ich jedinečný smäd po láske, ktorý môže upokojiť iba Večný. Svojím príkladom hlásajú svetu, ktorý je často zmätený, ale v skutočnosti stále hľadá zmysel, že Boh je Pánom všetkého jestvujúceho, že jeho milosť je vzácnejšia než život (Ž 62, 4). Keď si vyberajú poslušnosť, chudobu a čistotu pre nebeské kráľovstvo, ukazujú, že žiadna náklonnosť a láska k veciam a osobám nie je schopná úplne nasýtiť srdce; že pozemská existencia je len viac či menej dlhým očakávaním stretnutia „tvárou v tvár“ s božským Ženíchom, očakávaním, v ktorom je potrebné žiť so srdcom neprestajne bdelym, aby sme boli pripravení spoznať a prijať ho, keď príde.“ Ako však upozornil Svätý Otec, taký život je a bude vo svete vždy „znamením protirečenia“, lebo je v rozpore s jeho logikou. „Títo ľudia si vyberajú Krista, ba nechávajú sa ním „dobyť“ bezo zbytku. Taká odvaha zasahuje mnohých ľudí smädiacich po pravde a priťahovaných tým, kto neváha darovať život, vlastný život pre to, v čo verí. Nie je vari práve toto tá radikálna evanjeliová vernosť, ku ktorej je povolaná, aj v týchto našich časoch, každá zasvätená osoba?“ Pri tom všetkom si však treba podľa Benedikta XVI. uvedomovať, že zasvätený život je Božím darom a že v prvom rade Pán je tým, kto ho privedie k dobrému koncu podľa svojich plánov. V tomto duchu povzbudil pápež rehole v ťažkostiach, ktorým čelia v súčasnosti mnohé rády a kongregácie.*

